

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم

بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

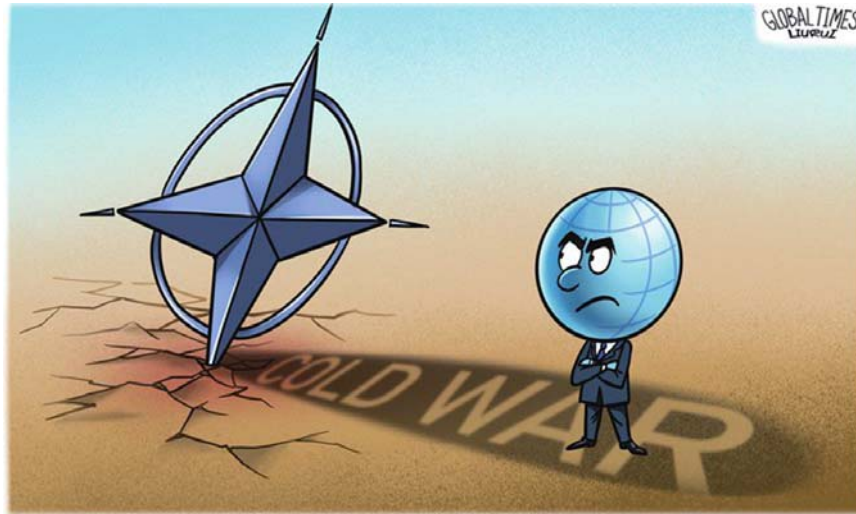
afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

فرستنده: طاهر باختری
۱۰ اکتوبر ۲۰۲۴

«گسترش» ناتو چه دستاوردی داشته است که دبیرکل از آن ستایش می‌کند؟

بنس ستولتنبرگ، دبیرکل ناتو، روز پنجشنبه در سخنرانی خداحافظی، به دستاوردهای خود در دوران تصدی‌اش بالید و مدعی شد که طی ۱۰ سال، تعداد سربازان ناتو در جناح شرقی آن از صفر به ده‌ها هزار نفر فزونی یافته، تعداد سربازان در آمادگی بالا از هزاران نفر به نیم میلیون نفر رسیده و تعداد متحدانش که حداقل دو درصد از تولید ناخالص داخلی را برای دفاع هزینه می‌کنند از ۳ به ۲۳ کشور افزایش یافته است. مونته‌نگرو، مقدونیه شمالی، فنلاند و سوئد به این اتحاد پیوسته‌اند و روابط ناتو با کشورهای «هند و منطقه اقیانوس آرام» تعمیق یافته است.

ستولتنبرگ در این سخنرانی همچنین پنج درس مهم را برای تداوم «موفقیت» ناتو در آینده خلاصه کرد و از امریکا و اروپا خواست در انزوگرایی شرکت نکنند و اعلام کرد که «آزادی مهم‌تر از تجارت آزاد است» و ناتو «نباید همان اشتباهی را که باروسیه انجام داد با چین انجام دهد».

با توجه به وضعیت امنیتی بد جاری در اروپا، خودستایی ستولتنبرگ کمی شبیه «متنی عوضی» است. با این حال، در بازتاب ده سال ریاست ستولتنبرگ، «گسترش» ناتو در واقع به‌عنوان یک موضوع اصلی برجسته می‌شود. علاوه بر نکاتی که وی در سخنرانی خود به آن اشاره کرد، آمارها نشان می‌دهد که هزینه‌های نظامی ناتو در دوره دبیرکلی او بیش از ۳۰ درصد افزایش یافته و به رکورد ۱.۱۸۵ تریلیون دلار در سال ۲۰۲۴ رسیده است. به‌عنوان یک اتحاد

نظامی فرآتلانتیک، ناتو نیز تحت رهبری ستولتنبرگ توسعه ستراتژیک، جغرافیائی و اساسی را تجربه کرد. نه تنها چین را به عنوان یک «مشکل سیستمی» توصیف کرد، در مورد «تهدید چین» مکرراً اغراق کرد، و ناتو «آسیا - اقیانوسیه» را تسریع بخشید، بلکه موضوعاتی مانند زنجیره تأمین، امنیت فناوری و اقتصادی را نیز در دستور کار خود قرار داد.

سؤال اصلی، جدا از این که او ناتو را «قوی، متحد و مهمتر از همیشه» معرفی می‌کند، اینجا است که این گسترش دقیقاً چه چیزی را برای جهان به ارمغان آورده است؟ چه مقدار از افزایش ۳۰ درصدی هزینه‌های نظامی به جیب مجتمع صنعتی - نظامی امریکا سرازیر شده است، چقدر نگرانی امنیتی در سراسر جهان پخش شده و گسترش یافته است، و چه مقدار از آن به قیمت معیشت، رفاه و ثبات اجتماعی اروپا تمام شده است؟ آیا برای کشورهای ناتو پیروی از ستراتژی چین ایالات متحده برای مقابله با چین امنیتی بیشتری دربر دارد، یا آنها را ناامن تر می‌کند؟ آیا اگر امنیت و اسلحه‌سازی، زنجیره صنعتی، زنجیره تأمین، فضای مجازی، و دیگر زمینه‌ها، با تزریق ذهنیت تقابلی به سبک ناتو را به مناطقی بیابوریم که می‌توانند همکاری و تعامل سالم داشته باشند، بد است یا خوب؟

اگر بخواهیم دهه اخیر ستولتنبرگ را جدی‌تر و دقیق‌تر ارزیابی کنیم، نمی‌توانیم از پرسش‌های فوق چشم‌پوشی کنیم، چرا که پاسخ به آن‌ها درست به عکس دستاوردهائی است که او برجسته می‌کند. سؤال این است که در قبال وضعیت امنیتی ناپایدار و خطرناک اروپا، ناتو تا چه اندازه مسؤول است؟

این گسترش ناتو بود که بذر بحران اوکراین را کاشت و گسترش آن به منطقه آسیا و اقیانوسیه تشنج‌های ژئوپلیتیک را به خارج از اروپا صادر کرد. تحت رهبری ستولتنبرگ، ناتو بیشتر خود را با اهداف ستراتژیک ایالات متحده هماهنگ کرده است و همه تغییرات ناتو منعکس‌کننده نیات ستراتژیک ایالات متحده است. ارزیابی تاریخی ستولتنبرگ، فراتر از این که به دلیل اختلافات داخلی ناتو به عنوان دومین دبیرکل طولانی‌مدت ناتو به‌شمار می‌رود، احتمالاً تصویر او را به عنوان «مجرى وفادار» سیاست‌های واشنگتن و «پیشگام» آن نیز در بر خواهد داشت.

با پایان جنگ سرد، ناتو نیز می‌بایست به پایان می‌رسید، بقاء و توسعه آن همیشه متکی بر ایجاد ترس، نگرانی‌های امنیتی، و درگیر شدن مکرر در درگیری‌ها بوده است. از یک سو، ناتو مدعی است که یک اتحاد منطقه‌ئی است، اما از سوی دیگر، تحت عنوان تضمین امنیت خود، به‌طور مداوم در سطح جهان گسترش می‌یابد. این سازمان ادعا می‌کند که یک سازمان دفاعی است، اما به نام دفاع، بازدارندگی را ترویج می‌کند و به تقابل و رویارویی دامن می‌زند. ستولتنبرگ تلاش می‌کند ناتو را حافظ امنیت منطقه‌ئی و حتی جهانی معرفی کند، اما این لفاظی که «قدرت نظامی پیش‌نیاز مذاکره است» یک راه دیگر برای گفتن «حق با کسی است که زور دارد» است.

در ظاهر، این سخنرانی بسیار شبیه به اعلام آمادگی جنگ از سوی ستولتنبرگ از خود راضی، برای ناتو است، اما در واقع، کلمات بین خطوط نمی‌توانند معضل و ضرر ناتو را پنهان کنند. در میان عدم اطمینان سیاسی داخلی در ایالات متحده، آینده ناتو چگونه خواهد بود و امنیت پایدار اروپا در کجا قرار خواهد گرفت؟ پس از ستولتنبرگ، کشورهای اروپائی و جهان با وضعیت از هم گسیخته و دو پارمتری باقی مانده‌اند.

در واقع، تاریخ ۷۵ ساله ناتو ثابت کرده است که اروپا و جهان را صلح‌آمیزتر و امن‌تر نکرده است. وجود و گسترش مستمر ناتو به علت اصلی معضلات امنیتی تبدیل شده است. به عکس، «صلح طولانی» در مکان‌هائی به‌دست آمده است که ناتو کمتر مداخله دارد و ذهنیت تقابلی کمتری وجود دارد. ارزش سخنان خداحافظی ستولتنبرگ و گسترش ناتو، که او به آن می‌بالد، این است که به دنیا بگوئیم که جهان امروز به ناتویی نیاز ندارد که تقابل اردوگاهی را تحریک می‌کند

و ذهنیت جنگ سرد را گسترش می‌دهد، چه رسد به ناتوی در حال گسترش در سطح جهانی. ما از ناتو می‌خواهیم، همراه با دبیرکل مستعفی‌اش، با مفاهیم منسوخ ذهنیت جنگ سرد و بازی حاصل جمع صفر، شیوه‌های نادرست حمایت از نیروی نظامی و پیگیری «امنیت مطلق» و رفتارهای خطرناک که اروپا و آسیا - اقیانوس آرام را مختل کرده‌اند، در اسرع وقت بازنشسته شود.

منبع: گلوبال تایمز، ۲۱ سپتامبر ۲۰۲۴

[What has NATO's 'expansion' vaunted by secretary general brought?: Global Times editorial - Global Times](#)